

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a členov senátu JUDr. Aleny Priecelovej a JUDr. Heleny Haukvitzovej v právnej veci žalobcu: **I. H., a. s., D.**, Bratislava, proti žalovaným: **1/ S. - T., a. s., T. C. 13, X. S., 2/ P. Z., N., X. H., 3/ Ing. A. K., T., X. S.,** zast. JUDr. M. K., advokátom, H. 11, X. S., **o zaplatenie 2 111 679,10 Sk s príslušenstvom**, na odvolanie žalovaného v 3. rade proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach č. k. 10 Cb 1502/2002-216 zo dňa 3. decembra 2007, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach zo dňa 3. decembra 2007 č. k. 10 Cb 1502/2002-216 v napadnutej časti vo vzťahu k žalovanému v 3. rade **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Košiciach rozhodol tak, že zrušil zmenkový platobný rozkaz zo dňa 02. 10. 2002 č. k. 10 Zm 76/2002-24 v rozsahu povinnosti žalovaných v 1., 2. a 3. rade zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne zmenkovú sumu vo výške 800 023,50 Sk. V prevyšujúcej časti vo vzťahu k žalovaným v 2. a 3. rade ponechal

zmenkový platobný rozkaz v platnosti. Proti žalovanému v 1. rade konanie zastavil. Náhradu trov konania účastníkom nepriznal.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca žalobou zo dňa 02. 07. 2002 žiadal vydanie zmenkového platobného rozkazu, ktorým súd uloží žalovaným v 1., 2. a 3. rade povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne žalobcovi zmenkovú sumu 2 111 679,10 Sk s príslušenstvom. Súd v súlade so žalobou vydal zmenkový platobný rozkaz. Voči vydanému platobnému rozkazu podali žalovaní námietky, v ktorých zhodne uviedli, že suma uvedená na zmenkovom platobnom rozkaze nesúhlasí so sumou evidovanou v evidencii S. – T., a. s. v likvidácii. Táto je 1 308 877,60 Sk. Namietali, že žalobca vôbec neprihlásil svoju pohľadávku do likvidácie spoločnosti S. – T., a. s. v likvidácii. Žalovaní v 2. a 3. rade navyše namietali, že v čase avalovania zmenky „avalisti“ vychádzali zo stavu účtovníctva vykazovaného ekonómom spoločnosti, avšak počas likvidácie sa zistilo značné pozmeňovanie účtovníctva internými dokladmi, čím bol prekrytý únik finančných prostriedkov, čiže „avalisti“ boli podvedení. Na prešetrenie zisteného stavu podali podnet orgánom činným v trestnom konaní.

Na prejednanie námietok súd nariadil podľa § 175 ods. 3 O. s. p. pojednávanie. Na základe vykonaného dokazovania súd zistil, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na zaplatenie zmenečnej sumy 2 111 679 Sk. Žalobca predložil súdu originál zmenky vystavenej žalovaným v 1. rade, na ktorého ju vystavil štatutárny orgán. Predmetná zmenka obsahuje všetky náležitosti, ktoré § 75 zákona č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového vymedzuje ako obsahové náležitosti vlastnej zmenky. V predmetnom prípade išlo o bianco zmenku, ktorú žalobca doplnil v súlade so zmenkovým vyplňovacím vyhlásením všetkými účastníkmi zmenkového vzťahu, teda žalobcom a žalovanými v 1., 2. a 3. rade. Dôkazné bremeno je na žalovanom, nikdy nie na žalobcovi. Ak sú podané námietky proti zmenkovému platobnému rozkazu, neposudzuje súd uplatnený nárok, ale posudzuje dôvodnosť námietok, ktorými sa dlžník zaplateniu bráni. Ak súd zistí nedôvodnosť námietok, ponechá platobný rozkaz v platnosti, pričom v platnosti zostáva aj výrok o náhrade trov konania. Súd konštatoval, že námietky žalovaných v 1., 2. a 3. rade nesmerujú proti platnosti zmenky ako takej, žalovaní len uviedli, že suma uvedená v zmenkovom platobnom rozkaze nesúhlasí so sumou evidovanou v evidencii žalovaného v 1. rade. Žalovaní v 1., 2. a 3. rade však nepredložili súdu o tom žiadne dôkazy a ani nepreukázali žiadny vzťah medzi sumou v zmenke a sumou evidovanou v evidencii žalovaného v 1. rade. Námietku žalovaných,

že žalobca neprihlásil svoju pohľadávku do likvidácie žalovaného 1/, považoval súd za právne irelevantnú. Rovnakou je aj námietka žalovaných v 2. a 3. rade spočívajúca v tvrdení, že žalovaní v 2. a 3. rade boli podvedení. Voči žalovanému v 1. rade konanie podľa § 107 ods. 4 O. s. p. zastavil z dôvodu jeho výmazu ex offio z obchodného registra dňa 08. 06. 2007. Z uvedených dôvodov nebolo možné na námietky žalovaných prihliadnuť. Vzhľadom k tomu, že po podaní žaloby došlo zo strany žalovaného v 1. rade k čiastočnému plneniu vo výške 800 023,50 Sk, súd zmenkový platobný rozkaz v rozsahu povinnosti žalovaných v 1., 2. a 3. rade zaplatiť žalobcovi zmenkovú sumu v uvedenej výške, zrušil a v prevyšujúcej časti ponechal zmenkový platobný rozkaz v platnosti. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., úspešnému žalobcovi však žiadne trovy nevznikli nad rámec trov priznaných zmenkovým platobným rozkazom, súd mu ich náhradu preto nemohol priznať.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný v 3. rade odvolanie, v ktorom namietal, že bol podvedený, a preto nielen z toho dôvodu, ale aj z dôvodov, ktoré uviedol vo svojich námietkach, považuje zmenku za neplatnú. Žiadal, aby odvolací súd jeho odvolaniu vyhovel a rozsudok krajského súd zrušil a vrátil mu vec na ďalšie konanie. Zároveň požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov z podaného odvolania vzhľadom na to, že jeho pomery to odôvodňujú.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal odvolanie žalovaného v 3. rade podľa § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a napadnutý rozsudok podľa § 219 ods. 2 O. s. p. z dôvodov jeho správnosti potvrdil. Vychádzal zo zistenia, že predmetom sporu je žalobcom uplatnené právo na zaplatenie zmenečnej sumy vo výške 2 111 679,10 Sk. Žalobca predložil originál vlastnej zmenky vystavenej žalovaným v 1. rade, za ktorého ju vystavil jeho štatutárny orgán, ktorým je podľa doloženého výpisu z obchodného registra žalovaný 2/.

Náležitosti vlastnej zmenky upravuje ust. § 75 zákona č. 191/1950 Zb. Podľa tohto ustanovenia vlastná zmenka obsahuje označenie, že ide o zmenku, pojaté do vlastného textu listiny a vyjadrené v jazyku, v ktorom je táto listina spísaná, bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, údaj o zročnosti, údaj miesta, kde sa má platiť, meno toho, komu alebo na rad koho sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa.

V predmetnom prípade išlo o bianco zmenku, ktorú žalobca doplnil v súlade so zmenkovým vyplňovacím vyhlásením, podpísaným všetkými účastníkmi zmenkového

vzťahu, teda žalobcom a žalovanými 1/, 2/ a 3. Žalovaný 3/ namieta platnosť zmenky z dôvodov, že suma uvedená na zmenkovom platobnom rozkaze nesúhlasí so sumou evidovanou v evidencii spoločnosti žalovaného 1/, táto je 1 308 877,60 Sk. V čase avalovania zmenky avalisti vychádzali zo stavu účtovníctva vykazovaného ekonómom spoločnosti, avšak počas likvidácie sa zistilo značné pozmeňovanie účtovníctva internými dokladmi, čím bol prekrytý únik finančných prostriedkov, cíti sa preto podvedený. Žalobca v konaní predložil platnú zmenku, o ktorej pravosti nebol dôvod pochybovať. Svoj nárok teda preukázal dostatočne, a preto súd vo veci vydal zmenkový platobný rozkaz.

Pre hmotnoprávny charakter zmenečných záväzkov je príznačná ich abstraktnosť, nespornosť a prísnosť. Táto abstraktnosť a nespornosť sa vždy prejavuje v tom, že je to žalovaný, ktorý musí prípadné námietky vzniesť a musí taktiež ich oprávnenosť jednoznačne preukázať. Ani jednu zo skutočností tvrdených v námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu žalovaný nepreukázal, rovnako tak nepreukázal ich prípadný vplyv na platnosť, resp. neplatnosť prijatého zmenečného záväzku, preto k nim nebolo možné z hľadiska zmenečno-právneho prihliadnuť.

Žalovaní 2/ a 3/ podpísali zmenku ako ručiteľia vystaviteľa. Zmenečné ručenie upravuje ust. § 30 a nasl. zmenkového zákona. Podľa § 30 citovaného zákona, zaplatenie zmenky možno pre celú zmenkovú sumu alebo pre jej časť zaručiť zmenečným ručením. Túto záruku môže dať tretia osoba alebo aj ten, kto sa už na zmenku podpísal. Ručiteľské vyhlásenie sa píše na zmenku alebo na privesok. Ručenie sa vyjadruje slovami „ako ručiteľ“ alebo inou doložkou rovnakého významu a ručiteľ ho podpíše (§ 31 zmenkového zákona). Krajský súd preto postupoval správne, keď v prevyšujúcej časti vo vzťahu k žalovaným 2/ a 3/ zmenkový platobný rozkaz ponechal v platnosti.

Vzhľadom na uvedené zistenia, odvolací súd nevyhovел odvolaniu žalovaného 3/ a rozsudok v napadnutej časti potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., ale pretože žalobcovi trovy v odvolacom konaní nevznikli, neboli mu ani priznané.

Žalovaný 3/ bol v konaní oslobodený od súdnych poplatkov, toto oslobodenie sa vzťahuje na celé konanie, preto o jeho návrhu odvolací súd už nerozhodoval.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 20. mája 2009

**JUDr. Zuzana Ď u r i š o v á, v. r.
predsedníčka senátu**

Za správnosť vyhotovenia: M.